

ORĘDOWNIK

URZĘDOWY

Przedpłata
na kwartał 2,69 zł
Zapisywać należy
na pocztę.

powiatu kościańskiego.

Za ogłoszenia
płaci się naprzód i to:
na stronie 4-łm. 10 groszy
od miejsca milimetrowego

Administracja w Kościanie,
ul. Wrocławska 4. Tel. 117.

Kościan, 29 lutego 1928.

Za redakcję odpowiada
Starostwo.

Przedmiot: Zmiana lokali wyborczych do Sejmu i Senatu.

W związku z podziałem powiatu tutejszego na obwody głosowania do Sejmu jak i do Senatu, obwieszczonym w tutejszym Orędowniku Urzędowym № 39/27 zmieniam niniejszem lokale wyborcze w niżej podanych obwodach w ten sposób, że głosowanie odbędzie się:

- 1) 14 Gorzyce, nie w sołectwie, lecz w mieszkaniu prywatnym p. Jurgi I ławnika w Gorzycach,
- 2) 59 Bielewo, nie w restauracji p. Płocińska, lecz w katolickiej szkole powszechnej w Bielewie.
- 3) 60 Bielewko, nie w sołectwie, lecz w katolickiej szkole powszechnej w Bielewku
- 4) 62 Cichowo, nie w sołectwie, lecz w kancelarii dominialnej w Cichowie,
- 5) 83 Ziemnice Nowe, nie w sołectwie lecz w byłej szkole ewangelickiej w Ziemnicach Nowych.

Sołtysów gminnych jak i przełożonych obszarów dworskich wzywam do natychmiastowego opublikowania niniejszego zarządzenia w sposób w danych miejscowościach przyjęty.

Kościan, dnia 27. lutego 1928 r.

Starosta:

(—) Narajewski.

L. dz. 93./28 W. S.

Przedmiot: zmiana lokalu wyborczego w Kurowie.

W związku z podziałem powiatu tutejszego na obwody głosowania do Sejmu i Senatu, obwieszczonym w tutejszym Orędowniku Urzędowym No. 39/27 podaję niniejszem do publicznej wiadomości, że wybory do Sejmu jak i do Senatu w obwodzie głosowania № 33 Kurowo nie odbędą się w sołectwie, lecz w Katolickiej Szkole Powszechnej w Kurowie.

Kościan, dnia 25-go lutego 1928 r.

Starosta:

w z.

(—) Krause.

L. dz. 90/28 — W. S.

Niniejszem podaję do publicznej wiadomości, że Okręgowa Komisja Wyborcza No. 35 w Poznaniu zamianowała przewodniczącym Obwodowej Komisji Wyborczej No. 22 Rąbiń p. **Leona Węsierskiego z Rąbinia**, w miejsce **Franciszka Szłapczyńskiego**, zamieszkałego tamże, który z powodu kandydowania na liście № 25 do Sejmu, funkcji tej sprawować nie może.

Zastępcą przewodniczącego tejże Komisji Wyborczej zamianowano p. Stefana Wojciechowskiego z Rąbinia

Kościan, dnia 28-go lutego 1928 r.

Starosta:

(—) Narajewski.

L. dz. 96/28 W. S.

Komunikat.

Do Ministerstwa Spraw Wojskowych wpływa bezpośrednio od petentów znaczna ilość próśb, dotyczących odroczeń służby wojsk. przedwczesnego urlopowania, przesunięcia terminów wstąpienia, zezwoleń na utrzymanie paszportów zagranicznych, zwolnień od powszechnego obowiązku słu. wojsk. z tytułu ubiegania się o obywatelstwo obce, zezwoleń na wstąpienie do Fr. Legii Cudzoziemskiej itd.

Prośby te w większości wypadków nie poparte żadnymi dokumentami nie mogą ze względów formalnych uzyskać rozstrzygnięcia w Ministerstwie Spraw Wojskowych i M. S. Wojsk. zmuszone jest te prośby odsyłać do podległych sobie władz wojskowych wzgl. administracyjnych, celem dokładnego zbadania stanu rzeczy.

Procedura ta, w zależności od sprawy i oddalenia danego urzędu wojskowego lub cywilnego od Warszawy, trwa często kilka tygodni, co nie leży w interesie petenta i powoduje składanie przez niego nowych próśb a nawet i interwencję osobistą, związaną z bezcelowym, zupełnie przyjazdem do M. S. Wojsk.

W związku z powyższem podaje się do wiadomości, że wszystkie prośby kierowane przez petentów bezpośrednio do M. S. Wojsk. będą zwracane petentom bez rozpatrzenia z nadmienieniem, że prośbę do M. S. Wojsk. należy wnieść bezwzględnie za pośrednictwem właściwej P. K. U.

Obowiązkiem P. K. U. będzie rozpatrzenie wniesionej prośby i o ile załatwienie jej będzie przekraczać kompetencje P. K. U. skierowanie do władz przełożonych do decyzji.

Jednocześnie nadmieniam się, że rozpatrywanie i badanie prośb dotyczących odroczeń sł. wojsk. (jedyni żywicieli, kierownicy odziedziczonych gospodarstw rolnych, uczniowie, studenci, duchowni, terminujący w rzemiośle) należy do wyłącznej kompetencji władz administracyjnych (I-szej instancji w wydzielonych miastach b. zaboru prusk. Magistraty, pozatem Starostwa) przesyłanie zatem tych spraw do władz wojskowych chyba celu i powoduje tylko niepotrzebną zwłokę w załatwieniu.—

Kościan, dnia 23 lutego 1928 r.

Starosta:

w z.

(—) Krause.

L. dz. 1411/28 — 7 —

Pan Wojewoda w Tarnopolu decyzją z dnia 22 stycznia 1928 r. L. R. P. 572 zarządził na podstawie art. 1 rozp. Rady Obrony Państwa z dnia 20 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 64 poz. 426) wydalenie Dawida Herschora ze Skali powiat Borszczów z 30 klm. pasa granicznego biegnącego wzdłuż granicy Państwa Polskiego na przeciąg 1 roku z powodu zawodowego trudnienia się przemysłnictwem, za co był kilkakrotnie karany prawomocnym orzeczeniem Urzędu Celnego w Skali.

Okres wydalenia trwać będzie od daty faktycznego wysiedlenia.

Kościan, dnia 16 lutego 1928 r.

Starosta:

w z.

(—) Krause

L. dz. 1237/28 — 13 —

W sprawie obierania gąsienic z drzew.

Niniejszem wzywam mieszkańców powiatu do bezzwłocznego obierania gąsienic z drzew.

Obieranie to powinno się odbywać, jeżeli ma odnieść skutek, podczas zimy i na początku wiosny, tak, aby je około połowy marca ukończono.

Zwłoczenie pracy tej po za koniec marca podlega karze.

Kto zaniecha obierania gąsienic nakazanego mocą rozporządzeń policyjnych podlega karze przewidzianej § 368 p. 2. kodeksu karnego.

Władze i organa policyjne winny dopilnować jak najściślejsze wykonanie powyższego rozporządzenia.—

Kościan, dnia 23-go lutego 1928 r.

Starosta:

w z.

(—) Krause.

L. dz. 1297/28 — 4 —

Ważne dla P.P. właścicieli lasów.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 czerwca 1927 r. o zagospodarowaniu lasów, niestanowiących własności Państwa (Dz. Ust. № 57,

poz. 504) nakłada na właścicieli lasów obowiązek zgłaszania władzom ochrony lasów o gromadnym pojawianiu się szkodliwych owadów leśnych.

Dotychczas, mimo stwierdzenia w niektórych lasach prywatnych obecności przadki sosnowej (Dendrolinu pini) oraz trądu (borecznika) sosnowego (Lophymy pini), nie wszyscy właściciele lasów zastosowali się do postanowień art. 18 pow. rozporządzenia.

Wobec powyższego polecam właścicielom lasów niezwłoczne zawiadomienie władz ochrony lasów o wystąpieniu względnie o rozmiarach zniszczenia lasu przez gromadne wystąpienie szkodliwych owadów leśnych, (poza sówką hojnowką, która przestała żerować), celem wskazania środków ochronnych, mających zapobiec dalszemu ich rozmnażaniu się.

Jednocześnie zwracam uwagę na art. 47, powyższego rozporządzenia, że winni niezawiadomienia o gromadnym pojawieniu się szkodliwych owadów leśnych będą karani grzywną do 200,— złotych.

Kościan, dnia 11-go lutego 1928 r.

Starosta:

w z.

(—) Krause.

L. dz. 1117/28 — 4 —

Napływają do Inspektoratu wnioski o zwolnienie ze szkoły z dniem 1 kwietnia. Ponieważ rok szkolny kończy się dopiero na 1 lipca, wnioski takie są bezpodstawne i nie będą uwzględniane.

Kościan, dnia 25 lutego 1928 r.

Inspektor Szkolny

Sowiński.

Nr. 974/28

P. T. Nauczyciele, którzy są członkami komisji wyborczych, rozpoczną naukę w dniu 5 i 12 marca dopiero o godz. 11-tej.

Kościan, dnia 25 lutego 1928 r.

Inspektor Szkolny

Sowiński.

Nr. 973/28

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 7 czerwca 1927 r.

o prawie przemysłowym.

(Ciąg dalszy.)

Art. 93. Starszy korporacji, a w razie przeszkody jego zastępca reprezentuje korporację na zewnątrz, kieruje działalnością korporacji i podpisuje korespondencję korporacji.

W statucie mogą być przewidziane także inne prawa i obowiązki starszego.

Jako legitymacja przy zawieraniu imieniem korporacji umów wystarcza poświadczenie władzy nadzorczej, stwierdzające, że wymieniony w niem jest w danej chwili starszym korporacji.

Art. 94. Reklamacje przeciw ważności wyborów wolno wносить do władzy nadzorczej w terminie 14-dniowym po dniu ogłoszenia wyniku wyborów. Unieważnić można tylko taki wybór, który został dokonany wbrew przepisom niniejszego rozporządzenia lub statutu.

Jeżeli okaże się, że wybrany do zarządu korporacji nie posiada lub utracił prawo wybieralności, winien ustąpić z zarządu. W razie odmowy władza nadzorcza po przeprowadzeniu dochodzenia zarządza wykluczenie z zarządu.

Od takiego zarządzenia przysługuje prawo odwołania się do władzy wyższej. Wnieście odwołania nie wstrzymuje wykonania zarządzenia.

Art. 95. Władzą nadzorczą korporacji jest władza przemysłowa I. instancji, właściwa dla miejsca siedziby korporacji.

Władza nadzorcza rozstrzyga w szczególności w sporach, dotyczących się wyborów, wymiaru i poboru opłat korporacyjnych oraz innych praw i obowiązków członków.

Ma ona prawo wysyłać swego delegata na zebrania korporacji i posiedzenia zarządu oraz wydziałów.

Korporacja jest obowiązana składać władzy nadzorczej odpisy uchwalonych budżetów i zatwierdzonych zamknięć rachunkowych.

Władza nadzorcza może nakładać kary porządkowe, mianowicie nagany lub grzywny do 20 złotych na starszego korporacji lub jego zastępcę, jeżeli mimo ponownego wezwania nie uczyni zadość zleceniu władzy. Grzywny wpływają do kasy korporacji.

W razie znacznych nieprawidłowości w zawiadywaniu sprawami korporacji władza nadzorcza może zawiesić w czynnościach członków zarządu przy równoczesnym wydaniu zarządzenia co do tymczasowego zawiadywania sprawami korporacji przez inne osoby.

Od zarządzeń i orzeczeń władzy nadzorczej można się odwołać do władzy przemysłowej wojewódzkiej.

Art. 96. Władza przemysłowa wojewódzka może rozwiązać korporację:

1) jeżeli okaże się, że statut korporacji zawiera postanowienia sprzeczne z przepisami ustawowymi, a odpowiedniej zmiany statutu nie dokonano w terminie, wyznaczonym w tym celu przez władzę;

2) jeżeli działalność korporacji jest sprzeczna z przepisami ustawowymi lub zagraża interesom publicznym;

3) jeżeli liczba członków korporacji tak się zmniejszyła, że korporacja nie może spełniać należycie zadań, określonych w art. 70.

Od takiej decyzji wolno zarządowi korporacji odwołać się do Ministra Przemysłu i Handlu.

Ogłoszenie postępowania upadłościowego co do majątku korporacji powoduje z mocy samego prawa rozwiązanie korporacji.

Art. 97. W razie dobrowolnego rozwiązania korporacji likwidację spraw przeprowadza zarząd, o ile zebranie korporacji nie uchwali inaczej.

Jeżeli zarząd nie spełnia należycie tego obowiązku, tudzież w razie zarządzanego na podstawie art. 96 rozwiązania korporacji likwidację przeprowadza władza nadzorcza lub osoba przez nią delegowana.

Władza przemysłowa wojewódzka może w razie zarządzanego rozwiązania korporacji przyznać istnie-

jącym przy korporacji kasom zapomogowym osobowość prawną jako samoistnym zrzeszeniom; w takim razie pozostawia się tym kasom ich dotychczasowe fundusze.

Art. 98. Majątek rozwiązanej korporacji winien być użyty przede wszystkim na zaspokojenie zobowiązań korporacji.

Pozostały czysty majątek należy przekazać na ogólne cele, odpowiadające interesom przemysłu, stosownie do postanowień statutu lub uchwały zebrania, w braku zaś takich postanowień lub uchwały — gminie siedziby korporacji.

Gmina winna użyć przekazany jej majątek w sposób, najlepiej odpowiadający interesom przemysłu. Projekt użycia tego majątku podlega zatwierdzeniu przez władzę przemysłową wojewódzką, która winna przed powzięciem decyzji wysłuchać opinii izby przemysłowo-handlowej, o ile zaś chodzi o majątek korporacji rzemieślniczej (cechu) — izby rzemieślniczej.

Art. 99. Istniejące w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia korporacje (stowarzyszenia przemysłowe), utworzone na zasadzie postanowień ustaw przemysłowych, winny w terminie 6 miesięcy uchwalić i przedstawić do zatwierdzenia nowe statuty, odpowiadające przepisom tego rozporządzenia.

Władza przemysłowa wojewódzka może przedłużyć w wypadkach zasługujących na uwzględnienie termin, oznaczony w ustępie 1, o dalsze 6 miesięcy.

Jeżeli korporacja nie złoży w tym terminie nowych statutów, zgodnych z przepisami niniejszego rozporządzenia, albo nie rozwiąże się dobrowolnie, właściwa władza przemysłowa wojewódzka zarządzi rozwiązanie korporacji.

2. Związki korporacyj.

Art. 100. Korporacje mogą łączyć się w związki. Przystąpienie do związku uchwała zebranie korporacji.

Zadaniem związku korporacyj jest ułatwianie korporacjom, należącym do związku i izbom rzemieślniczym spełniania ich zadań ustawowych oraz występowanie wobec władz z wnioskami, dotyczącymi się ogólnych interesów tych rodzajów przemysłu, które są objęte statutem związku.

Związek jest obowiązany na zadanie władz przemysłowych, właściwych dla okręgu związku, oświadczać się w sprawach rodzajów przemysłu, objętych statutem związku.

Związek może zorganizować udzielanie informacji o wolnych miejscach pracy w przedsiębiorstwach członków tych korporacji, które należą do związku, materialnie popierać urządzenia, służące do kształcenia zawodowego członków korporacji związkowych i zatrudnianych w ich przedsiębiorstwach pracowników, zwoływać zjazdy zawodowe członków korporacji, należących do związku, oraz utworzyć kasę zapomogową dla członków korporacji związkowych i ich pracowników

Art. 101. Związek jest osobą prawną; może nabywać majątek ruchomy i nieruchomy, zawierać umowy, zaciągać zobowiązania, pozywać i być pozywanym.

Związek odpowiada za zobowiązania tylko własnym majątkiem.

Art. 102. Prawnym przedstawicielem związku jest zarząd związku. Członkom zarządu, którzy są

powołani w myśl postanowień statutu do zastępowania związku na zewnątrz, wydaje władza nadzorcza poświadczenia, stwierdzające ich prawo do występowania w imieniu związku.

Art. 103. W statucie związku należy ustalić:

- 1) nazwę, zadania i okrąg związku;
- 2) warunki przystąpienia do związku i wystąpienia ze związku;
- 3) ustrój, siedzibę, prawa i obowiązki zarządu związku;
- 4) przepisy, dotyczące się zgromadzenia związku;
- 5) składki, przeznaczone na pokrywanie wydatków związku;
- 6) warunki zmiany statutu;
- 7) przepisy, dotyczące się rozwiązania związku.

Postanowienia, ustalające ustrój i działalność utworzonej przy związku kasy zapomogowej, należy ująć w osobny statut (dodatkowy).

Art. 104. Statut związku, którego okrąg nie rozciąga się poza okrąg województwa, zatwierdza władza przemysłowa wojewódzka, statut związku zaś, którego okrąg rozciąga się na powiaty lub miejscowości dwu lub więcej województw, zatwierdza Minister Przemysłu i Handlu.

Zatwierdzenia należy odmówić, jeżeli statut zawiera postanowienia, sprzeczne z obowiązującymi przepisami lub dotyczące się zadań, które nie należą do zakresu działania związków korporacji, ustalonego niniejszym rozporządzeniem.

Zatwierdzenia statutu można odmówić, jeżeli liczba korporacji, tworzących związek, jest niewystarczająca do skutecznego spełniania zadań związku.

Od odmownej decyzji władzy przemysłowej wojewódzkiej można odwołać się do Ministra Przemysłu i Handlu.

Postanowienia ustępu 1, 2 i 4 tyczą się także zmiany statutów oraz statutów dodatkowych.

Art. 105. Zarząd związku jest obowiązany co roku w miesiącu styczniu przestać władzy nadzorczej wykaz korporacji, które do związku należą, zawiadomić tę władzę o każdej zmianie w składzie zarządu, o zmianie siedziby zarządu, oraz udzielać jej co roku odpisu zamknięcia rachunkowego wraz z wykazem stanu majątku.

Zebrań zarządu i zgromadzenia związku winny odbywać się w okręgu związku. O zwołaniu zgromadzenia związku należy przynajmniej na 7 dni przedtem zawiadomić władzę przemysłową wojewódzka, właściwą dla miejsca zebrania lub zgromadzenia, załączając porządek obrad.

Władza ma prawo:

- 1) wyłączyć z porządku obrad zebrania zarządu lub zgromadzenia sprawy, nie należące do zadań związku;
- 2) wysyłać swego delegata i przez niego zamykać obrady, jeżeli przedmiotem ich są sprawy, nie należące do zadań związku.

Art. 106. Władza właściwa do zatwierdzenia statutu (art. 104 ust. 1) może rozwiązać związek:

- 1) jeżeli okaże się, że statut zawiera postanowienia, sprzeczne z obowiązującymi przepisami, a odpowiedniej zmiany statutu nie uchwalono w terminie, w tym celu wyznaczonym przez władzę;
- 2) jeżeli związek nie stosuje się do zarządzeń, wydanych na zasadzie art. 105;
- 3) jeżeli działalność związku przekracza zakres działania, dozwolony obowiązującymi przepisami.

Od decyzji władzy przemysłowej wojewódzkiej wolno zarządowi odwołać się do Ministra Przemysłu i Handlu.

Ogłoszenie postępowania upadłościowego co do majątku związku powoduje z mocy samego prawa rozwiązanie związku.

Art. 107. Likwidację spraw rozwiązanego związku (art. 103 l. 7 i art. 106) przeprowadza przy odpowiednim zastosowaniu postanowień art. 97 zarząd związku albo władza nadzorcza.

Majątek winien być użyty na zaspokojenie zobowiązań związku.

O ile majątek był przeznaczony na zasilenie funduszy zakładów szkolnych albo na inne cele natury publicznej, nie wolno użyć pozostałego czystego majątku w sposób, sprzeczny z tem przeznaczeniem. Zarządzenia w tym przedmiocie wydaje władza nadzorcza.

Pozostały czysty majątek rozdziela się między korporacje, które w czasie rozwiązania związku do niego należały i to w stosunku do składek, wpłaconych w roku obrachunkowym, poprzedzającym rozwiązanie związku.

Spory, wynikłe z tego rozdziału, rozstrzyga ostatecznie władza nadzorcza.

Art. 108. Związek korporacji podlega nadzorowi władzy przemysłowej wojewódzkiej, właściwej dla miejsca siedziby zarządu. Władza nadzorcza czuwa nad przestrzeganiem przepisów ustawowych i statutowych i może zmusić członków zarządu do przestrzegania tych przepisów zagrożeniem i nakładaniem kar porządkowych: upomnienia lub grzywny do 20 zł. Grzywny wpływają do kasy związku.

Władza nadzorcza rozstrzyga w szczególności spory, dotyczące się składek i wyborów.

Art. 109. Do związków korporacji, istniejących w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, stosuje się odpowiednio postanowienia art. 99.

Art. 110. Postanowienia niniejszego działu nie uszczuplają prawa prowadzących przemysł do zrzeszania się w stowarzyszenia i związki na zasadzie ogólnych ustaw o stowarzyszeniach także dla celów, wskazanych w art. 70, 71 i 100.

Korporacje i związki korporacji mają prawo przystępowania także do zrzeszeń, istniejących na zasadzie ogólnych ustaw o stowarzyszeniach.

DZIAŁ VI.

Uczniowie przemysłowi.

Art. 111. Przemysłowcom, skazanym wyrokiem sądu za przestępstwa, popełnione z chęci zysku lub przeciw moralności publicznej, oraz przemysłowcom, którzy dopuścili się ciężkiego uchybienia obowiązkom względem swych uczniów, może władza przemysłowa zabronić trzymania uczniów przemysłowych.

Art. 112. Władza przemysłowa wojewódzka w wypadkach zasługujących na uwzględnienie może przemysłowcom, któremu na podstawie art. 111 odebrano prawo trzymania uczniów, przywrócić to prawo po upływie roku.

Art. 113. Przemysłowcom, którzy z powodu wad umysłowych lub fizycznych są niezdolni do odpowiedniego kształcenia uczniów przemysłowych w pracy zawodowej, władza przemysłowa może zabronić trzymania uczniów przemysłowych, dopóki te wady trwają.

Art. 114. Celem zapobieżenia obejścia przez przemysłowców, którym zabroniono trzymania uczniów, zarządzeń, wydanych na zasadzie art. 111 i 113, władza przemysłowa może zarządzić kontrolę nad zatrudnianiem przez nich w swym przemyśle pracowników, którzy nie skończyli jeszcze 18 roku życia.

Art. 115. Od zarządzeń, wydanych na podstawie art. 111, 113 i 114, wolno odwołać się do władzy przemysłowej wyższej instancji.

Art. 116. Warunki, dotyczące się nauki, winny być w ciągu 4 tygodni po rozpoczęciu nauki ustalone umową pisemną.

W umowie należy:

1) określić przemysł, w którym uczeń ma być kształcony;

2) podać czas trwania nauki;

3) wyszczególnić wzajemne świadczenia;

4) przytoczyć warunki rozwiązania umowy.

Umowa winna być podpisana przez przemysłowca (pryncypała) albo jego zastępcę oraz przez ucznia i, jeżeli uczeń jest małoletni, przez jego ojca lub opiekuna.

Jeden egzemplarz umowy należy wręczyć uczniowi lub jego ojcu albo opiekunowi.

Na żądanie miejscowego urzędu gminnego i inspektora pracy należy przedstawić umowę do przejrzania.

Jeżeli przemysłowiec jest członkiem korporacji, winien odpis zawartej umowy przesłać korporacji w ciągu dni 14.

Korporacja ma prawo postanowić, że umowę o naukę należy zawierać przed korporacją. W razie zawarcia umowy przed korporacją obie strony otrzymują odpisy umowy.

Minister Przemysłu i Handlu oraz Minister Pracy i Opieki Społecznej mogą w miarę potrzeby w drodze łącznie wydawanych rozporządzeń ustalać zasadnicze postanowienia umów o naukę w poszczególnych rodzajach przemysłu.

Art. 117. Pryncypał winien starać się, ażeby uczeń miał sposobność i możność praktycznego wykształcenia się w przemyśle, przestrzegać, ażeby uczeń zachowywał się przyzwoicie, ażeby uczęszczał regularnie na naukę do szkoły dokształcającej. Powinien ściśle przestrzegać, ażeby uczeń nie był obciążony pracą, nie mającą nic wspólnego z nauką w przemyśle albo przechodzącą siły fizyczne ucznia, oraz ażeby uczeń nie był źle traktowany przez pracowników i domowników.

Obowiązki te ciążyą także na zastępcy pryncypała.

Art. 118. Uczeń winien być posłuszny pryncypałowi i tej osobie, która w miejsce pryncypała kieruje zawodowem wykształceniem ucznia, zachowywać się przyzwoicie, pracować pilnie oraz uczęszczać regularnie na naukę do szkoły dokształcającej w myśl obowiązujących w tym względzie przepisów.

Art. 119. Umowę o naukę można jednostronnie rozwiązać, o ile nie umówiono dłuższego czasu próby, w ciągu pierwszych 4 tygodni po rozpoczęciu nauki.

Umowa, według której czas próby ma trwać dłużej aniżeli trzy miesiące, jest nieważna.

Art. 120. Po upływie czasu próby pryncypał może rozwiązać umowę o naukę przed ukończeniem umówionego czasu nauki, jeżeli uczeń mimo upomnień wykracza przeciw obowiązkowi, określonym w art. 118, albo jeżeli zaniedbuje uczęszczania na naukę do szkoły dokształcającej.

Uczeń lub jego ojciec albo opiekun może rozwiązać umowę o naukę przed upływem czasu nauki:

1) jeżeli uczeń nie może pozostać w nauce bez uszczerbku dla zdrowia;

2) jeżeli pryncypał zaniedbuje swoje obowiązki względem ucznia w sposób, zagrażający zdrowiu lub moralności ucznia, zaniedbuje jego wykształcenie w przemyśle lub utrudnia regularne uczęszczanie na naukę do szkoły dokształcającej;

3) jeżeli pryncypał stał się niezdolnym do należytego spełniania ustalonych umową zobowiązań.

4) jeżeli pryncypał przesiedla się ze swoim przedsiębiorstwem przemysłowem do innej gminy; z tego powodu można jednak rozwiązać umowę o naukę tylko w czasie jednego miesiąca, licząc od dnia przesiedlenia się.

Art. 121. Jeżeli uczeń lub jego ustawowy zastępca oświadcza pisemnie pryncypałowi, że uczeń zmienia zawód lub przechodzi do przemysłu innego rodzaju, albo że wskutek zmienionych stosunków jest zniewolony powrócić do rodziców, ażeby im pomagać w przemyśle lub w gospodarstwie, następuje rozwiązanie umowy o naukę z upływem 4 tygodni, o ile pryncypał nie zwolni ucznia wcześniej.

Art. 122. Umowa o naukę wygasa w razie zwinienia przedsiębiorstwa, w razie śmierci ucznia lub pryncypała.

W razie śmierci pryncypała zarząd korporacji, a jeżeli zmarły nie należał do korporacji, urząd gminny wyda uczniowi świadectwo, stwierdzające przebyty czas nauki.

Art. 123. W wypadkach, określonych art. 120 i 121, jeżeli ustawowy zastępca nie może się we właściwym czasie oświadczyć, korporacja jest obowiązana złożyć odnośne oświadczenia jako zastępca ucznia.

Jeżeli umowa o naukę została rozwiązana bez winy ucznia, korporacja, do której należy pryncypał ucznia, powinna postarać się, ażeby uczeń znalazł pomieszczenie w przedsiębiorstwie przemysłowem innego członka korporacji.

Przy zawieraniu nowej umowy o naukę należy uwzględnić przebyty już czas w nauce.

Art. 124. W razie rozwiązania umowy o naukę albo jej wygaśnięcia wskutek zwinienia przedsiębiorstwa przemysłowego pryncypał winien wydać uczniowi świadectwo, stwierdzające przebyty czas nauki.

W razie prawidłowego ukończenia nauki, pryncypał winien w ciągu 8 dni wydać świadectwo, stwierdzające przebyty czas nauki. Jeżeli pryncypał jest członkiem korporacji, zarząd korporacji winien wydać uczniowi na podstawie świadectwa nauki oraz szkolnych świadectw z nauki dokształcającej lub równorzędnej — świadectwo ukończenia nauki przemysłowej.

Jeżeli pryncypał nie należy do korporacji, wydane przez niego świadectwo, stwierdzające przebyty czas nauki, uwierzytelnia urząd gminny bezpłatnie.

Art. 125. Jeżeli przemysłowiec przyjmuje na naukę uczniów w liczbie większej, aniżeli odpowiada to wielkości lub sposobowi prowadzenia przedsiębiorstwa, władza przemysłowa I. instancji po porozumieniu z obwodowym inspektorem pracy i po wysłuchaniu opinii izby przemysłowo-handlowej może zobowiązać przemysłowca do zmniejszenia liczby uczniów przez rozwiązanie umowy o naukę oraz zabronić mu przyjmowania uczniów ponad oznaczoną liczbę.

Od takiego zarządzenia wolno odwołać się do władzy przemysłowej wyższej instancji.

Statuty korporacji mogą zawierać postanowienia, ustalające stosunek liczebny uczniów do zatrudnionych w tem samym przedsiębiorstwie pomocników.

O ile statuty nie zawierają takich postanowień, władza przemysłowa wojewódzka po porozumieniu z okręgowym inspektorem pracy i po wysłuchaniu opinii izby przemysłowo-handlowej może w drodze rozporządzenia ustalić stosunek liczebny uczniów do zatrudnionych pomocników.

DZIAŁ VII.

Postanowienia karne.

Art. 126. Prowadzący przemysł z naruszeniem przepisów niniejszego rozporządzenia, tudzież przepisów, wydanych w wykonaniu tego rozporządzenia, o ile dany czyn nie jest zagrożony karą w powszechnych ustawach karnych, będą karani w drodze administracyjnej:

- 1) upomnieniem;
- 2) grzywną do 1000 złotych;
- 3) aresztem do 14 dni.

Art. 127. Rzeczoznawcy, winni naruszenia odnoszących się do nich przepisów niniejszego rozporządzenia, będą karani:

- 1) grzywną do 1000 złotych;
- 2) aresztem do 14 dni.

Uczniowie, naruszający postanowienia niniejszego rozporządzenia, do nich się odnoszące, będą karani:

- 1) upomnieniem;
- 2) grzywną do 100 złotych.

Art. 128. Z zasady należy nakładać grzywny.

W razie okoliczności obciążających, albo jeżeli ponowne ukaranie grzywną okazało się bezskuteczne, można orzec karę aresztu.

Władza orzekająca na wypadek niemożności ściągnięcia grzywny oznaczy w orzeczeniu karę zastępczego aresztu według słusznego uznania, jednak nie ponad 14 dni.

Art. 129. Za wykroczenia popełnione przez zastępcę, ulega karze także przemysłowiec, jeżeli nie przeszkodził popełnieniu wykroczenia, chociaż mógł to uczynić.

Art. 130. Przekroczenia przepisów niniejszego rozporządzenia ulegają przedawnieniu z upływem 6 miesięcy, licząc od dnia popełnienia wykroczenia.

DZIAŁ VIII.

Władze przemysłowe.

A. Instancje.

Art. 131. Starostowie, a w miastach, dla których zostały ustanowione inne władze jako władze administracyjne I. instancji, władze te są władzami przemysłowymi I. instancji. W miastach: Warszawie, Łodzi, Wilnie, Poznaniu, Toruniu, Bydgoszczy i Grudziądzu władzami przemysłowymi I. instancji są z mocy niniejszego rozporządzenia magistraty tych miast w zleconym zakresie działania.

Władze przemysłowe I. instancji wydają zarządzenia i orzeczenia na podstawie niniejszego rozporządzenia we wszystkich sprawach, co do których prawo zarządzenia i decyzji nie zostało zastrzeżone

niniejszem rozporządzeniem wyższym władzom przemysłowym lub innym władzom; czuwają nad przestrzeganiem przepisów ustawowych oraz rozporządzeń i zarządzeń władz przemysłowych; przeprowadzają dochodzenia w sprawach przekroczeń przepisów przemysłowych i wymierzają kary na zasadzie postanowień działu VII.

Art. 132. Wojewodowie są władzami przemysłowymi wojewódzkimi (II instancji).

Władze przemysłowe wojewódzkie:

1) rozstrzygają w drugiej i ostatniej instancji w razie odwołań od zarządzeń i orzeczeń władz przemysłowych I. instancji;

2) wydają zarządzenia i orzeczenia we wszystkich sprawach, w których prawo decyzji jest im zastrzeżone poszczególnymi artykułami niniejszego rozporządzenia;

3) wydają pozwolenia (koncesje) na rodzaje przemysłu wymienione w art. 8 l. 3, 4, 5, 7, 8, 9 i 11;

4) zatwierdzają projekty urządzeń zakładów przemysłowych, określonych w art. 14, jeżeli urządzenia danego zakładu przemysłowego rozciągają się na obszary, należące do różnych powiatów województwa.

Jeżeli zakład przemysłowy ma być urządzony na terenach, należących do dwóch lub więcej województw, projekt urządzenia zakładu zatwierdza władza przemysłowa wojewódzka właściwa dla terenów, na których mieści się główna lub przeważająca część urządzeń zakładu. W razie wątpliwości decyduje Minister Przemysłu i Handlu o tem, która z władz przemysłowych jest kompetentna.

W mieście stoł. Warszawie Magistrat wydaje orzeczenia i zarządzenia, określone w ust. 1 l. 2 i 3 niniejszego artykułu, z tem zastrzeżeniem, że koncesje na rodzaje przemysłu, wymienione w art. 8 l. 3, 4 i 6, wydaje w porozumieniu z Komisarzem Rządu na m. stoł. Warszawę.

Art. 133. Minister Przemysłu i Handlu rozstrzyga w drugiej instancji z zastosowaniem postanowienia art. 29 ust. 2 odwołania do zarządzeń i orzeczeń, wydanych w pierwszej instancji przez władze przemysłowe wojewódzkie i przez Magistrat stoł. m. Warszawy, oraz wydaje zarządzenia i rozporządzenia wykonawcze w wypadkach, przewidzianych niniejszem rozporządzeniem.

Art. 134. Celem popierania rozwoju i skutecznej działalności korporacji przemysłowych (zwłaszcza cechów) oraz innych organizacji zawodowych dla rzemiosła i drobnego przemysłu ustanawia się przy władzach przemysłowych wojewódzkich instruktorów korporacji przemysłowych.

Zadaniem instruktorów korporacji przemysłowych jest w szczególności wspierać radą i informacjami korporacje i związki korporacji w spełnianiu ich zadań i wpływać na celową organizację tych zrzeszeń i ich urządzeń.

Korporacje i związki winny udzielać instruktorom żądanych wyjaśnień i danych, dotyczących się ich działalności, oraz zawiadamiać ich we właściwym czasie o zebraniach.

Instruktorowie mają prawo uczestniczyć w zebraniach izb rzemieślniczych, korporacji, związków korporacji, jako też ich zarządów celem informowania się i udzielania wyjaśnień lub porad.

Szczegółowy zakres czynności tych instruktorów ustala Rada Ministrów na wniosek Ministra Przemysłu i Handlu w drodze rozporządzenia.

B. Postępowanie przy rozpoczęciu prowadzenia przemysłu i zrzeczeniu się uprawnienia przemysłowego.

Art. 135. Zgłoszenia przemysłu i podania o udzielenie koncesji na prowadzenie przemysłu koncesjonowanego należy wносить na ręce władzy przemysłowej I. instancji, właściwej dla miejsca siedziby przemysłu.

Podania o udzielenie pozwolenia na prowadzenie przemysłu okręznego należy wносить na ręce władzy przemysłowej I. instancji, właściwej dla miejsca zamieszkania proszącego.

Zgłoszenia te lub podania wnosi się pisemnie albo ustnie (protokółarnie).

Potwierdzenie odbioru zgłoszenia (art. 7) wydaje się w formie wyciągu ze zgłoszenia z podaniem numeru porządkowego, pod którym zostało wpisane do rejestru uprawnień przemysłowych (art. 136).

Koncesję wydaje się w formie dokumentu, zawierającego dane, dotyczące się osoby proszącego lub także osoby zastępcy, dokładne określenie przemysłu z powołaniem właściwych przepisów niniejszego rozporządzenia, miejsca prowadzenia przemysłu, oraz warunków, pod którymi koncesji udzielono.

O zrzeczeniu się uprawnienia przemysłowego winien przemysłowiec donieść bezzwłocznie władzy przemysłowej I. instancji i zwrócić potwierdzenie odbioru zgłoszenia (art. 7), kartę rzemieślniczą (art. 147), dokument koncesyjny albo licencję (art. 54).

Zrzeczenie się uprawnienia przemysłowego obowiązuje od dnia, w którym władza przemysłowa otrzymała doniesienie.

Art. 136. Władze przemysłowe I. instancji prowadzą osobne rejestry uprawnień przemysłowych:

- 1) dla przemysłów niekoncesjonowanych;
- 2) dla przemysłów koncesjonowanych;
- 3) dla przemysłów okrężnych.

W rejestrze należy rejestrować bez zwłoki każde zgłoszenie przemysłu, wydanie koncesji lub licencji oraz uwidaczniać według akt odnośnych zmiany, zaśle co do zarejestrowanego przemysłu, jak otwarcie filii, zmianę siedziby, prowadzenie przemysłu przez zastępcę lub dzierżawcę, zrzeczenie się lub odebranie uprawnień przemysłowego, prowadzenie przemysłu na rachunek wdowy lub małoletnich spadkobierców, masy spadkowej lub konkursowej.

Władze przemysłowe I. instancji prowadzą nadto osobny rejestr zakładów przemysłowych, określonych w art. 14 i 16.

O każdym zarejestrowaniu i zmianie należy zawiadomić władzę podatkową oraz izbę przemysłowo-handlową, o ile zaś chodzi o przemysły rzemieślnicze, izbę rzemieślniczą.

Wzory rejestrów ustala Min. Przemysłu i Handlu.

C. Środki prawne od decyzji władz przemysłowych.

Art. 137. Decyzje (zarządzenia, orzeczenia), wydawane w poszczególnych wypadkach na podstawie przepisów niniejszego rozporządzenia, podaje się stronom do wiadomości z powołaniem się na przepis, na którego zasadzie decyzję wydano, tudzież, o ile decyzja nie uwzględnia całości lub części żądań i zastrzeżeń stron, z podaniem powodów nieuwzględnienia.

Przepisy ustawowe o środkach prawnych od orzeczeń władz administracyjnych mają zastosowanie

do decyzji, wydawanych na zasadzie niniejszego rozporządzenia lub na podstawie rozporządzeń wykonawczych, o ile niniejsze rozporządzenie nie zawiera odmiennych postanowień.

Art. 138. Władza przemysłowa wyższej instancji powinna z urzędu zmienić lub uchylić decyzję niższej władzy przemysłowej, jeżeli będzie stwierdzone, że decyzja jest częściowo lub w całości sprzeczna z postanowieniami ustawowemi.

D. Postępowanie w sprawach karnych.

Art. 139. Od orzeczenia karnego władzy przemysłowej I. instancji można w ciągu 7 dni od dnia doręczenia orzeczenia wnieść na ręce tej władzy żądanie przekazania sprawy właściwemu sądowi powiatowemu (pokoju), który rozstrzyga przy odpowiednim zastosowaniu przepisów obowiązujących w pierwszej instancji sądowej. Wyrok sądu okręgowego, wydany w drugiej instancji, jest prawomocny.

Żądanie przekazania sprawy sądowi nie wstrzymuje wykonania kary, z wyjątkiem kary pozbawienia wolności.

Na obszarze mocy obowiązującej niemieckiej ustawy postępowania karnego z roku 1877 stosuje się przepisy o policyjnych rozporządzeniach karnych.

Art. 140. Celem zabezpieczenia wykonania orzeczeń karnych oraz celem wstrzymania dalszego prowadzenia przemysłu bez uprawnienia albo w sposób, zagrażający w wysokim stopniu życiu lub zdrowiu pracowników albo też innych osób, władza przemysłowa, wydając orzeczenie karne, może zarządzić zajęcie towarów i narzędzi, a w wypadkach niecierpiących zwłoki — częściowe lub całkowite wstrzymanie ruchu zakładu przemysłowego.

Zarządzenie wstrzymania ruchu zakładu przemysłowego winno być natychmiast cofnięte, skoro bezpieczeństwo dla życia i zdrowia zostanie zapewnione w sposób zgodny z przepisami ustawowemi.

Przepisy ust. 1 i 2 niniejszego artykułu nie uszczuplają uprawnień ustawowych, przysługujących innym organom władzy.

O ile zajęte towary ulegają łatwo zepsuciu, władza przemysłowa zarządzi ich sprzedaż w drodze przetargu.

Zajęte towary lub kwotę uzyskaną ze sprzedaży (ust. 4) i zajęte narzędzia zwraca się stronie po wykonaniu kary.

DZIAŁ IX.

Rzemiosło.

A. Postanowienia ogólne.

Art. 141. Postanowienia niniejszego rozporządzenia mają zastosowanie do rzemiosła ze zmianami, wynikającymi z przepisów, zawartych w tym dziale.

Art. 142. Za rzemiosło w rozumieniu niniejszego działu uważa się następujące rodzaje przemysłu, o ile nie są prowadzone sposobem fabrycznym: bndażownictwo, rękawicznictwo, bednarstwo, białoskórnictwo, blacharstwo, bronzownictwo, mosiężnictwo, ciestielstwo, cukiernictwo, dekarstwo (pokrywanie dachów dachówką, łupkiem), fotografowanie, fryzjerstwo, golarstwo, perukarstwo, garbarstwo, grzebieńiarstwo, introligatorstwo, jubilerstwo i złotnictwo (wyrób towarów ze złota, srebra i drogich kamieni), grawerstwo, kamieniarstwo, kapelusznictwo, czapnictwo, kołodziejstwo, koszykarstwo, kotlarstwo, kowalstwo, krawiectwo, kuśnierstwo, kuchmistrzostwo, lakiernictwo, malarstwo, pozłotnictwo, mularstwo, wyrób instrumentów muzycz-

nych, wyrób szkielek i narzędzi optycznych, piekarstwo, piernikarstwo, pilnikarstwo, powroźnictwo, rymarstwo, siodlarstwo, rzeźbiarstwo (rzeźbienie w drzewie i kamieniu), rzeźnictwo, wędliniarstwo (masarstwo), rzeźnictwo koni (wyrab mięsa końskiego), wyrób wędlin z mięsa końskiego, ślusarstwo, stolarstwo, studniarstwo, szczerbakarstwo, szewstwo, cholewkarstwo, szklarstwo, szmuklerstwo, wyrób frędzli, sznurków i taśm do lamowania, wyrób przedmiotów z drucików złotych i srebrnych, przedzwarstwo materji ze złota i srebra, sztukatorstwo, tapicerstwo, tokarstwo, zegarmistrzostwo, zduństwo, garncarstwo.

Minister Przemysłu i Handlu może po wysłuchaniu opinji izb przemysłowo-handlowych i rzemieślniczych zmieniać w drodze rozporządzenia listę rzemiosł, objętą pierwszym ustępem, wyłączając z niej poszczególne rodzaje lub gałęzie rzemiosł, albo uzupełniając ją innemi jeszcze rodzajami lub gałęziami przemysłu i to z ważnością dla całego obszaru Rzeczypospolitej lub dla poszczególnych województw.

Art. 143. W wypadkach wątpliwych, czy dane przedsiębiorstwo uważać należy za przemysł rzemieślniczy, czy fabryczny, orzeka władza przemysłowa wojewódzka po wysłuchaniu opinji izby przemysłowo-handlowej i izby rzemieślniczej, oraz po zasięgnięciu opinji właściwej izby skarbowej i inspektora pracy danego okręgu.

B. Dowód uzdolnienia.

Art. 144. Kto rozpoczyna prowadzenie samodzielnego rzemiosła, winien równocześnie ze zgłoszeniem (art. 7) wykazać przed władzą przemysłową I. instancji, że posiada zawodowe uzdolnienie do prowadzenia danego rzemiosła.

Art. 145. Za dowód uzdolnienia zawodowego do samodzielnego prowadzenia rzemiosła uważa się: 1) uprawnienie do używania tytułu mistrza (majstra) rzemieślniczego danego rodzaju rzemiosła (art. 158 i 159), albo 2) świadectwo nauki danego rzemiosła, zakończone złożeniem z pomyślnym wynikiem egzaminu czeladniczego w połączeniu ze świadectwami co najmniej trzyletniej pracy w charakterze czeladnika w danym rodzaju rzemiosła, lub 3) świadectwo złożenia egzaminu przed komisją egzaminacyjną dla majstrów wojskowych.

Nadto Minister Przemysłu i Handlu ustali w porozumieniu z właściwymi ministrami w drodze rozporządzenia, w jakiej mierze świadectwa ukończenia

szkół technicznych albo egzaminów, złożonych przed władzami egzaminacyjnymi, które ustanowione zostały dla poszczególnych rodzajów przemysłu lub dla stwierdzenia uzdolnienia zawodowego w przedsiębiorstwach państwowych, uważać należy za dowód uzdolnienia zawodowego do prowadzenia przemysłu rzemieślniczego.

W zasadzie absolwenci szkół technicznych i szkół sztuk zdobniczych i przemysłu artystycznego po odpowiedniej praktyce będą uważani za posiadających uzdolnienie zawodowe do prowadzenia przemysłu rzemieślniczego.

Art. 146. Władza przemysłowa wojewódzka może poszczególne osoby zwalniać od obowiązku wykazania uzdolnienia, określonego w art. 145, jeżeli dane osoby wykazą w inny wystarczający sposób, że posiadają odpowiednie uzdolnienie zawodowe.

Art. 147. Władza przemysłowa I. instancji, w ciągu 30 dni, licząc od dnia zgłoszenia, wyda kartę rzemieślniczą, jeżeli zgłaszający wykazał uzdolnienie zawodowe w myśl postanowień art. 145 lub 146, w razie zaś przeciwnym zabroni mu dalszego prowadzenia rzemiosła, podając motywy.

Kartę rzemieślniczą wydaje się w formie wyciągu ze zgłoszenia z podaniem numeru porządkowego, pod którym zostało wpisane do rejestru uprawnień przemysłowych (art. 136).

(Ciąg dalszy nastąpi)

Poświadczenia

dla rewizorów mięsa

poleca

Drukarnia H. Stefanowicza.

Instrumenty muzyczne

poleca

Księg. H. Stefanowicza w Kościanie.

Nakładem i czcionkami drukarni H. Stefanowicza w Kościanie.

Nowości

na sezon wiosenno-latowy nadeszły w wielkim wyborze

na suknie, kostjomy, płaszcze, bluzki i ubrania męskie.

Rypsy — Popeliny — Sukna — Gabardyny — Kasze i t. d.

Największy wybór. Najlepszy gatunek. Najniższe ceny.

„BAZAR” M. Tomaszewski, Kościan

Telefon № 36.

ul. Wrocławska 6.